

Anma Takvimi
Ukrayna

"BUNU DURDURUR MUSUNUZ?"

RUSYA SALDIRILARINDA KAYBETTİĞİMİZ
UKRAYNALI ÇOCUKLARIN ANISINA; ADALET UMUDUYLA

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

МЕМОРИАЛ
ПЛАТФОРМА ПАМ'ЯТІ

UKRAINE
AMNESTY
INTERNATIONAL

Önsöz

Ekim ayında, 15. yaş gününe yalnızca bir ay kala kendi odasında Rusya'ya ait bir insansız hava aracıyla öldürülen harika bir kız çocuğun, Maria'nın annesiyim. Yaşamı seven, ülkesini seven ve artık gerçekleşmesi mümkün olmayan sayısız düşü ve planı olan bir çocuğun annesiyim. Bir akşam, bir düşman dronunun çocuğunuzun odasına girdiğini ve onun yaşamına son verdiğini hayal edebiliyor musunuz? Bunu düşünerek yaşayabilir misiniz?

Her bir Ukraynalı çocuğun öldürülmesini kınamaya yetecek kadar sözünüz var mı? Yıkılan evlerin yeniden inşasının gerekliliği konusunda yeterli bir açıklama yapabilir misiniz? Bir yıl önce, üç yıl önce, on yıl önce işlenen; sivilleri kasten hedef alma, şehirleri yerle bir etme ve binlerce ailenin hayatını mahvetme gibi savaş suçlarından hiçbir şekilde hesap sorulmadığını görüyoruz. Rusya dünyaya yalan söylüyor; ama işlediği suçlar gizlenemez.

Çocuklarımız artık bomba sığınaklarında uyumaya alıştılar. Saldırıların ertesi sabahı sınıflarına dönüyor, bir gün önce yanlarındayken bir daha hiç geri gelmeyecek olanları hatırlıyorlar. Ukrayna'da birçok çocuk, Rusya okullarını yıktığı için veya süregelen saldırılar nedeniyle internetten eğitim görmek zorunda.

Barışı ve düzeni korumak için kurulmuş kurumlar, bu saldırganın tüm uluslararası normları tamamen hiçe saymasına seyirci kalıyor. Rusya hâlâ Güvenlik Konseyi'nin üyesi ve Ukrayna ile ilgili tüm çözümleri engelliyor. Neden?

Barış çağrısını, her ne pahasına olursa olsun yapmıyoruz. Rusya'ya ödün vermenin barışa değil, çocuklarımız için yeni felakete yol açabileceğini gayet iyi biliyoruz. Bizim çağrı yaptığımız şey hesap verebilirliktir. Çünkü hesap verebilirliğin olmaması daima cezasızlığa yol açar, cezasızlık da yeni suçları teşvik eder.

Bugüne kadar işlenen suçlar sadece bize karşı işlenmedi. Hepimize karşı işlendi; ortak değerlerimize ve belki hâlâ inanmaya devam etmek istediğiniz uluslararası düzene karşı işlendi.

Bu takvimde çocuklarımızın fotoğraflarını bulacaksınız. Rusya'nın insansız hava araçları ve füzeleriyle öldürüldüler. Bu takvimi sizi suçlu hissettirmek için yapmadık. Yetişkinler olarak, Rusya saldırılarında daha fazla çocuğumuz, çocuklarınız öldürülmesin diye birlikte harekete geçmek için yaptık.

Eser: Tamara Shevchuk

Altı yaşındaki Kira Artyukhova 28 Şubat 2024'te, Harkov bölgesinde yer alan Velykyi Burluk köyünde öldürüldü. Geniş çaplı savaş başladığında Kira'nın ailesi Harkov'da yaşıyordu. Önce metroya sığındılar; ancak saldırılar durmayınca şehirden taşınmaya karar verdiler. "Daha güvenli" olacağını düşündükleri kiralık bir eve yerleştiler.

Öldürüldüğü gün Kira scooter'ına binmek istemiş, dedesi Valeri Mikhailov da onu genellikle köydeki diğer ailelerin toplandığı yerel tren istasyonuna götürmüştü. Kira'nın babası onu eve götürmek üzere almaya geldiğinde köyde bir Rusya saldırısı oldu.

Dedesi oracıkta öldü. Kira'yı bir ambulansa bindirdiler ama hastaneye yetişemedi. 12 Nisan 2024'te yedi yaşına basacaktı. Şarkı söylemeyi, resim yapmayı ve son doğum gününde annesiyle babasının hediye ettiği köpeği Misha'yla vakit geçirmeyi seviyordu.

Şubat

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Eser: Lev Skop

Dört aylık Timofi, 2 Mart 2024 gecesi Rusya'nın Odesa'da düzenlediği bir saldırıda hayatını kaybetti. Bebeğin ailesiyle yaşadığı bina vuruldu ve Timofi ile annesi Anna enkaz altında kaldı.

O sırada başka bir odada olan ablası Liza ile babası Serhi kurtuldular. Saldırıda beşi çocuk toplam 12 can kaybı meydana geldi.

Timofi 20 Ekim 2023'te, Evanjelik Hristiyan bir ailede dünyaya gelmişti. Babası Serhi fotoğrafçı, annesi Anna çiçek yetiştiricisidir. Dedesi Mikola Sidak, Odesa Peresyp Kilisesi papazıydı. Ailesi onu delicesine sever ve "Timosha" diye çağırırdı.

Mart

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Timofi'nin babası Serhi uluslararası topluma sormamızı istedi: "Bunu durdurur musunuz?"

Eser: Olena Bilozerka

Nisan

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

14 yaşındaki Anastasia, 10 Nisan 2024'te Rusya'nın Harkov bölgesindeki Lyptsi köyüne düzenlediği bir saldırıda öldürüldü.

Anastasia Lyptsi'de doğup büyümüştü. Annesi Valentina, yerel Acil Tıbbi Yardım Merkezi'nde hemşire olarak çalışıyor. Geniş çaplı savaşa rağmen bölgede kalarak sivillerin hayatını kurtarmak için yılmadan mücadele ediyor.

Anastasia tarih, edebiyat ve spora meraklıydı. Boş zamanlarında bilgisayar oyunları oynamayı severdi ve pek çok arkadaşı vardı. İleride kurtarma görevlisi olmak istiyordu. Savaş başladığında ihtiyaç duyan ailelere insani yardım ve yemek dağıtımına yardım etti. Köyün yaşlıları onu çok sever, iyiliğinden ve fedakarlığından övgüyle bahsederdi.

Anastasia'nın annesi Valentina, "Bana hep 'Merak etme anne, savaş bitecek ve her şey yoluna girecek' derdi. O benim küçük meleğimdi ve artık yok" diyor ve ekliyor:

"Savaş çok korkutucu ve zalim. Anne-babaların sevdiklerini, çocuklarını kaybetmesi dayanılmaz bir şey. Hayatınızın her anının değerini bilin."

Eser: Vitalina Maslova

Mayıs

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Zlata Rostochyl 29 Nisan 2024'te Rusya'nın Odesa'da düzenlediği bir balistik füze saldırısında yaralandı. Saldırı sekiz can kaybına yol açtı. Zlata bir ay boyunca hayata tutunmaya çalıştı ancak 23 Mayıs'ta hayatını kaybetti.

Zlata ailesiyle Odesa'da yaşıyordu ve daha yalnızca dört buçuk yaşındaydı. Kitaplara ve oyuncaklara düşkündü. Annesi Nadya, "Tatlı yiyecekleri, kremalı çilekleri ve çikolatalı krepleri severdi" dedi. "Etrafında hep arkadaşlar ve misafirler olsun isterdi, pembe renkli her şeye bayılırdı. Kendisinin çilekli, kız kardeşinin vişneli çörek olduğunu söylerdi. Bazen kedi taklidi yapar, sabahları 'miyav miyav' diyerek mutfağa gelirdi."

Zlata'nın annesi ve babası, savaştan etkilenen çocuklara yardım etmek için Zlata Rostochyl Vakfı'nı kuruyor. Zlata'nın annesi:

"Hep hatırlansın istiyoruz. Ben yalnızca tek bir şey söylemek istiyorum: Çocuklarımızı öldürmeyin!"

Eser: Valerii Puzik

Haziran

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Rusya ordusunun Zaporijya bölgesindeki Vilniansk'a düzenlediği saldırıda 15 yaşındaki İlya Horokholinskyi öldürüldü. Saat 18.00 sularında Rusya şehre iki füze saldırısı gerçekleştirdi. Saldırıda yedi kişi öldürüldü, dükkanlar, evler ve araçlar yakıldı.

İlya dokuzuncu sınıfı yeni bitirmişti. Kararlı, aktif, hayat dolu bir gençti. Boks yapmayı ve arkadaşlarıyla motosiklete binmeyi severdi. Adil, iyiliksever ve saygı gören biri olarak toplumu nazarında bir rol modeldi.

Annesi Yulia, İlya'nın öldüğü gün ilerleyen saatlerde oğullarının 'Zakhysnyk' askeri lisesinden kabul aldığını öğrendiklerini söyledi. İlya ülkesini korumayı hayal ediyordu.

**Yulia, "Kimse savaştan korunamaz.
Bir sonrakinin kim olacağını kimse bilmiyor" dedi.**

Eser: Beata Kurkul

Temmuz

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Sekiz yaşındaki Anastasia ve 10 yaşındaki abisi Maksim, anneleriyle birlikte 8 Temmuz 2024'te Kiev'de öldürüldü. Tüm aile evde, birlikte vakit geçiriyordu. Annelerinin işten izin aldığı, çocuklarınsa yaz tatilinin tadını çıkardığı gün Rusya'nın düzenlediği bir saldırıda evleri ağır hasar gördü. Binanın girişlerinden biri tamamen çöktü, kalan kısmı ise ciddi tahribata uğradı. Symaniuk ailesi de dahil birçok kişi enkaz altında kaldı.

Çocukların halası Oha Padyi'nin anlattığına göre, Maksim'in her zaman her konuda kendi fikirleri vardı. Bir çocuktan beklenmeyecek olgunlukta düşünürdü ve Oha onun adeta bir yetişkininkine benzeyen mantığına hayran kalırdı. Maksim babasıyla balık tutmayı severdi ve karate tutkunuydu.

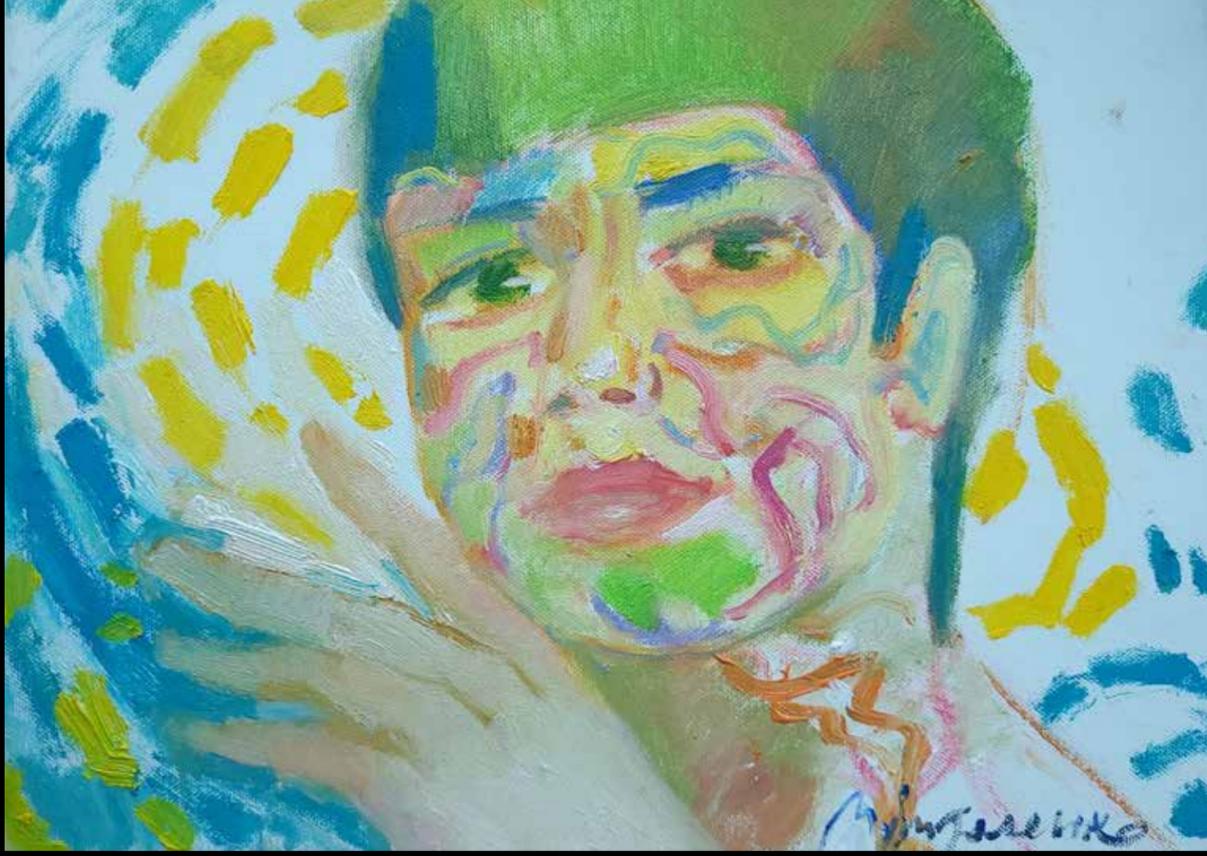

Oha, Anastasia'yı ise "pırl pırl gülüşüyle herkesi neşelendiren, jimnastik yapan küçük tatlı çörek; iyi kalpli, gülümseyen, yaşamı seven bir kız, küçük bir melek, babasının prensesi" sözleriyle tanımladı.

Öldükleri gün babaları evde değildi. Olga Padyi'nin söylediğine göre onun için hayat durdu, geriye sadece fiziksel varlığı ve tarifi imkansız bir acı kaldı.

Olga, "21. yüzyılda hepimiz için yaşam hakkı dilerim" dedi.

Eser: Maryna Yandonenko

18 yaşındaki Veronika 30 Ağustos 2024'te, Rusya ordusunun Harkov'da düzenlediği saldırıda hayatını kaybetti. Rusya ordusu şehre saldırarak konut amaçlı kullanılan çok katlı bir binayı vurdu.

Veronika Harkov'da doğup büyüdü. Ulusal Radyo Elektronik Üniversitesi'nde okuyor, multimedya alanında uzmanlaşmak istiyordu. Şiir yazan ve üzerinde Ukraynalı yazarların portrelerinin olduğu ekolojik çantalar üreten bir sanatçıydı.

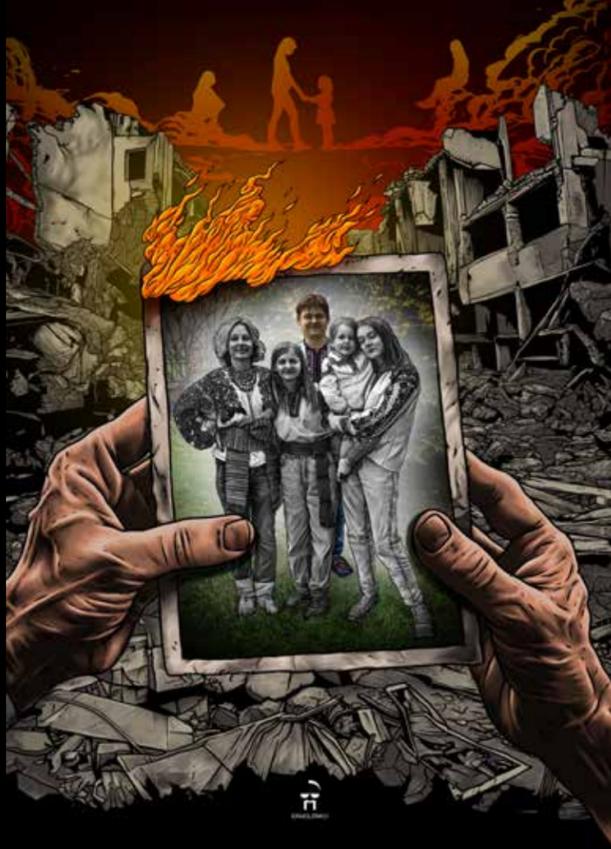
Yetenekli, içten biriydi ve Harkov'un sanat çevresinde önemli bir isimdi. Ölümünden yalnızca iki gün önce, Harkov ve Herson'daki gençler hakkında bir film çeken Çekyalı gazeteciler için bir video kaydetmişti. Veronika bu projeyi Harkov'da yürütecekti. Ölümünden sonra projeye "Nika Jenerasyonu" adı verildi.

2024'te sanatçı ve şair Veronika Kozhuško ile Rusya tarafından öldürülen tüm yetenekli Ukraynalı çocuklar anısına bir ödül oluşturuldu. Ödül, 16-21 yaş arası Ukraynalı sanatçılara ve yazarlara başkaldırı, cesaret ve iyilik dolu yaratıcı ruhlarından ötürü veriliyor.

Ağustos

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Eser: Andrii Yermolenko

4 Eylül'de Rusya'nın Lviv'de düzenlediği bir saldırıda Bazileviç ailesinden dört kişi öldürüldü. Anne Yevnehia ile 21, 18 ve altı yaşlarındaki kızları Yarina, Darina ve Emilia saldırıda hayatını kaybetti.

O sabah, hava saldırısı sireni çaldığında aile, 'iki duvar kuralı'na uyararak mutfak kapısının önündeki koridora saklandı ve siren sesinin durmasını bekledi. Yakınlardaki bir patlamanın ardından Yevhenia panikledi, çocukları alıp onlarla beraber apartmanın merdiven boşluğuna indi; oranın daha güvenli olduğuna eminlerdi.

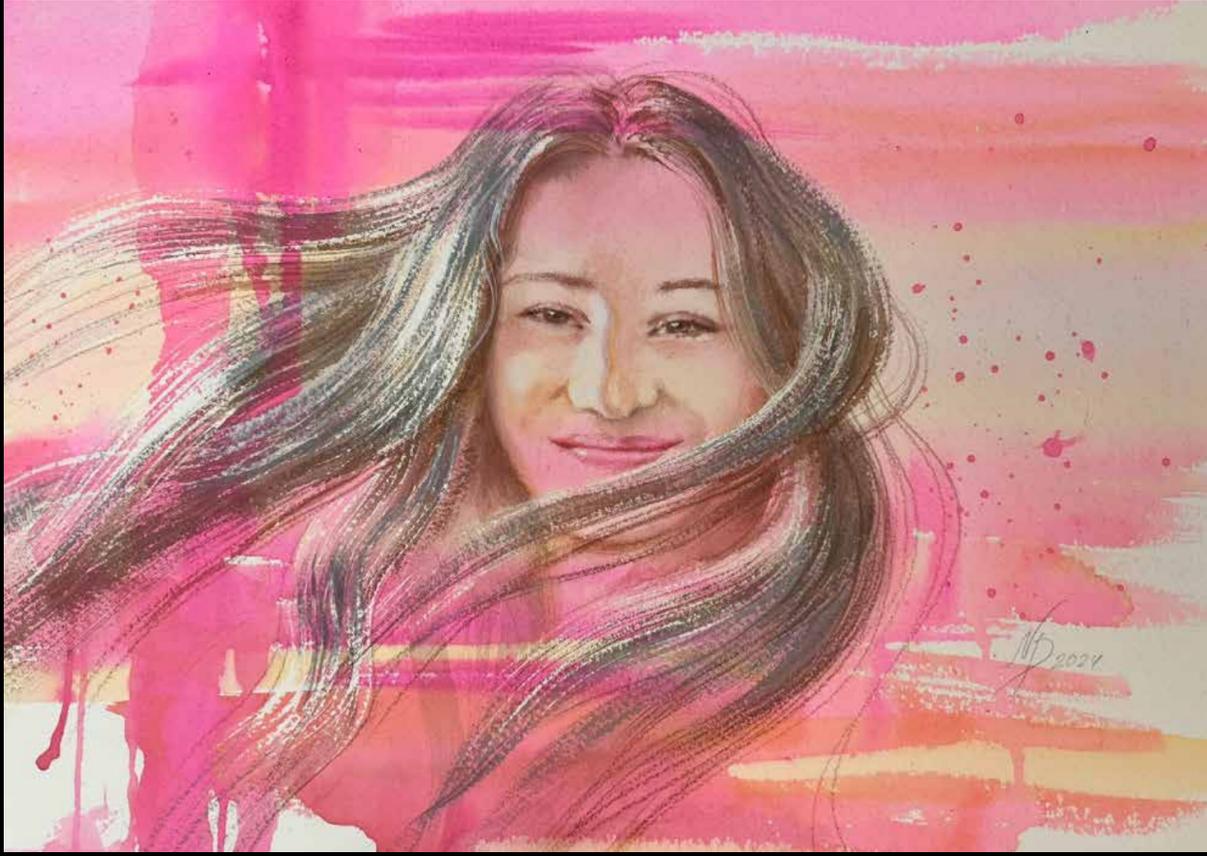
Baba Yeroslav, eşi ona seslendiğinde hâlâ evin içindeydi ve Yevhenia'nın en son "Aşağı gel!" dediğini duydu. Hemen ardından bir füze isabet etti. Binanın en üst katı yıkıldı. Bazileviçler de dahil yedi sivilin sığındığı merdiven boşluğu üzerlerine yıkıldı. Hepsisi öldü.

Baba Yeroslav Bazileviç, "Uluslararası topluma artık uyanmaları ve bu bataklığın ilerleyişini durdurmaları gerektiğini söylemek isterim. Sadece bize doğru gelmiyor, onlara doğru da geliyor" dedi.

Eylül

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Eser: Nataliia Pavlusenko

14 yaşındaki Maria, Rusya'nın 25 Ekim 2024'te Kiev'e düzenlediği bir hava saldırısında öldürüldü. Rusya ordusu insansız hava aracıyla gerçekleştirdiği saldırıda 14 yaşındaki Maria'nın da içinde yaşadığı apartmanı vurdu.

Maria dokuzuncu sınıfa gidiyordu. Arkadaşları ve öğretmenleri onu yetenekli ve yaratıcı biri olarak hatırlıyor. Ölümünden kısa bir süre önce Kiev'de düzenlenen bir ilkyardım konferansına katılmış ve burada hayati tehlike taşıyan kanamanın nasıl durdurulacağıyla ilgili bir eğitim düzenlemişti.

Ekim

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Annesi Viktoria, bu takvimin başında yer alan mektupta sunları yazdı: "Ekim ayında, 15. yaş gününe yalnızca bir ay kala kendi odasında Rusya'ya ait bir insansız hava aracıyla öldürülen harika bir kız çocuğun, Maria'nın annesiyim. Yaşamı seven, ülkesini seven ve artık gerçekleşmesi mümkün olmayan sayısız düşü ve planı olan bir çocuğun annesiyim. Bir akşam, bir düşman dronunun çocuğunuzun odasına girdiğini ve onun yaşamına son verdiğini hayal edebiliyor musunuz? Bunu düşünerek yaşayabilir misiniz?"

Eser: Lesia Demchenko

11 Kasım 2024'te on yaşındaki Kirylo, iki yaşındaki Dmitro ve iki aylık Ulyana, anneleri Olena Kulyk ile birlikte öldürüldü. Patlamanın şiddetiyle savrulan babaları Maksim hayatta kaldı.

Patlama, Rusya'nın Kryvyi Rih şehrinde düzenlediği bir saldırı sonucunda meydana geldi. Ailenin yaşadığı apartman füzeyle vuruldu.

Evanjelik Hristiyan inancına mensup Kulyk ailesi oldukça dindardı. Evsizlere yemek dağıtır ve ihtiyaç duyanlara yardım ederlerdi.

Kirylo Kulyk kitap okumayı, dünyayı keşfetmeyi ve futbol oynamayı severdi.

Kasım

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Eser: Vitalii Kyrychenko

Aralık 2024'te bir yandan bu hikayeleri -yaşam ve ölüm hikayelerini, sevginin ve dayanılmaz acıların hikayelerini, savaş suçları ve adalet arayışı hikayelerini- toplarken, bir yandan da her gün meydana gelen hava ve kara saldırıları altında yaşıyoruz. Her gün, çocuklar da dahil başka siviller öldürülüyor. Ancak bu takvimi hazırladığımız sırada, sevdiği birini henüz kaybetmiş bir aileyle görüşmek için kendimizi ne yeterince cesur ne de yeterince soğukkanlı hissediyoruz. Yine de söyleyebileceğimiz şu: İnsanlar ölüyor. Biz bunları yazarken öldürülüyorlar ve muhtemelen siz okurken de öldürülüyor olacaklar. Tüm bunların ne zaman ve nasıl biteceğini, yaşanan yıkımdan da paramparça edilen hayatlardan da kimin sorumlu tutulacağını bilmiyoruz.

Aralık

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Sonsöz

Bu konuyu gündeme getirmek hepimiz için en korkunç şeydi. Ölümünden ve kayıpların acısından başka bir yere bakmak istiyoruz; ancak yanımızda duran insanların, yanımızda duran tüm dünyanın, yalnızca acıları görerek değil, bu takvimi dolduran sevgiyi, dirayeti ve saygıyı da görerek güç bulması çok önemli. Dayandığımız değer sevgimizdir. Belleğimiz yaşama devamlılık sağlar. Saygımız bir destek gücü olur. Bu anda bizimle olduğunuz için teşekkürler.

Svitlana A. Roiz, Ukraynalı çocuk ve aile psikoloğu, yazar

Projemizi desteklemek için gönüllü olarak zaman ayıran ve katkı sunan sanatçılar:

Şubat:

Tamara Shevchuk Ukraynalı grafik sanatçısı, ressam ve çizerdir. Sanat terapisti ve sanat öğretmeni olarak çalıştı. Tamara ve ailesi, Rusya işgalini yaşadı.

Mart:

Lev Skop Ukraynalı sanat tarihçisi, restorasyon ve ikonografi uzmanıdır. Lviv Sanat Akademisi'nde ders vermiştir. Lev, cephe hatları için Hristiyan ikonlarını resmetti ve çalışmalarını müzayedelerde sergileyerek elde ettiği geliri, ağır yaralı çocuklara ve ağır hasta askerlere bağışladı.

Nisan:

Olena Bilozerska Ukraynalı gazeteci, yazar ve aktivisttir. 2014'ten bu yana Ukrayna'yı savunmaktadır ve şu an Ukrayna Silahlı Kuvvetleri'nde görevlidir. Savaşta ölen kadın askerlerin portrelerinden oluşan çizimler yapmaktadır.

Mayıs:

Vitalina Maslova sanatçı, sanat terapisti ve eğitmendir. Sosyal projelerde aktif olarak yer almaktadır ve savaşı yaşayan insanları desteklemeyi amaçlayan Creative Shelter adlı gönüllü örgütünün kurucusudur.

Haziran:

Valeri Puzik Ukraynalı sanatçı, yazar ve yönetmendir. Şu an Ukrayna ordusunda görev yapmaktadır. Ukrayna'da ve yurtdışında düzenlenen resim ve grafik sergilerine katılmaktadır.

Temmuz:

Beata Kurkul Ukraynalı sanatçı ve Litvanya-Polonya kökenli bir gönüllüdür. Sınır muhafızları ve Rusya-Ukrayna savaşına katılanlar gibi Ukrayna askeri personelini tasvir eden sayısız resmiyle bilinmektedir.

Ağustos:

Marina Yandolenko, Grekov Odesa Sanat Okulu ve Harkov Ulusal Tasarım ve Sanat Akademisi'de öğrenim görmüş bir sanatçıdır. Eserleri Ukrayna ve yurtdışındaki özel koleksiyonlarda ve çağdaş sanat müzelerinde yer almaktadır.

Eylül:

Andri Yermolenko Ukraynalı sanatçı, çizer ve tasarımcıdır. 2024 yılında Ukrayna Taras Şevşenko Ulusal Ödülü'nü kazanmıştır. Şu an Ukrayna Silahlı Kuvvetleri'nde görev yapmaktadır.

Ekim:

Nataliya Pavluşenko tarihi portre ve rekonstrüksiyon alanında çalışan Ukraynalı bir sanatçıdır. Heroes of Cossack Ukraine adlı sanatsal portreler serisinin yazarı ve Ukrayna Ulusal Sanatçılar Birliği üyesidir.

Kasım:

Lesya Demçenko Ukrayna'da ve İtalya'daki Perugia Sanat Akademisi'nde resim, Türkiye'de grafik eğitimi almıştır. Şu an Türkiye'de yaşamakta ve düzenli olarak sergi açmaktadır. Demçenko, 'kartonaj' olarak bilinen ve kıvrımlı kartların kolaj ve resim öğeleriyle birleştirilmesinden oluşan özgün bir teknik geliştirmiştir.

Aralık:

Vitali Kiryçenko resim öğretmeni, sanatçı ve çizerdir. Aynı zamanda çocuk kitapları yazmaktadır.

İngilizce editörümüz Helena Walsh'e gönüllü çalışması için içten teşekkürlerimizle.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ UKRAYNA ŞUBESİ

PARTNERLERİMİZ

Memorial ekibi, Rusya'nın Ukrayna'ya karşı savaşında öldürülenler hakkındaki verileri toplamakta, doğrulamakta, sistematik hale getirmekte ve yayımlamaktadır. Hatırlayan bir ülkede yaşamak istiyoruz. Bu QR kodu kullanarak, Memorial'ı desteklemenin farklı yolları da dahil ekiple ilgili daha fazla bilgiye ulaşabilirsiniz.

Bu fon, Yaroslav Bazileviç ve Ukrayna Ulusal İzci Örgütü 'Plast' işbirliğiyle oluşturulmuştur. Ukrayna Katolik Üniversitesi (UCU) öğrencilerine burs sağlayacaktır. Bazileviç kardeşler ve annelerinin anısını yaşatan ve gelecek nesillere ilham veren bir miras yaratmamız için bize katılın.

<https://www.amnesty.org.tr/>

<https://www.amnesty.org.ua/>

<https://www.victims.memorial/>